

Mi a szakdolgozat?

A szakdolgozat a szakképzettségnek megfelelő, egyedi, egyéni alkotó jellegű, tanulmányokat lezáró, írásbeli munka, amelyet a hallgató egy általa választott témában, a témavezető iránymutatásával készít el, meghatározott formai és tartalmi követelményeknek megfelelően. A szakdolgozat tanúsítja, hogy a hallgató kellő jártasságot szerzett az elsajátított ismeretanyag gyakorlati alkalmazásában, képes a szakirodalom tudományos szintű feldolgozására, az elvégzett munka és annak eredménye szakszerű összefoglalására, új gondolatok és következtetések megfogalmazására. A szakdolgozat megvédése – a képzési terveknek megfelelően – a záróvizsga része.

I. Témaválasztás

A hallgató a szervezeti egységek által honlapon meghirdetett témákból választhat, de nem kizárt az egyedi téma választása sem. Érdemes olyan témát választani, amely a hallgató érdeklődési köréhez közel áll, és amelyben a hallgató magabiztos, tájékozott.

A témaválasztással kapcsolatban a hallgató keresi meg a választott témavezetőt, vagy egységvezetőt, email formájában. A téma kiválasztása, és egyeztetése a választott oktatóval még nem jelenti automatikusan a szakdolgozat témavezetésének elvállalását a választott oktató által. Ehhez a hallgatónak készítenie kell egy minimum 1500 karakterből álló szinopszist, amely tartalmazza a téma rövid ismertetését, témaválasztás indokoltságát, a szakdolgozat célját. A szinopszishoz mellékelni kell annak a szakirodalomnak a listáját, amelyet a hallgató a dolgozat elkészítéséhez fel kíván használni.

Amennyiben ezt a választott oktató, illetve a szervezeti egység vezetője elfogadja, a témaválasztást a szervezeti egység vezetője hagyja jóvá. Ekkor a hallgató nevét, a szakdolgozat témáját, a leadás tervezett határidejét és a konzulens nevét. az adott kari egységnél vezetett szakdolgozati nyilvántartásba be kell vezetni. A témaválasztás az adott kari egységnél való rögzítéssel válik érvényessé, amelyet az adott egység adminisztrátora e-mailen megerősít a hallgató felé.

II. Szakdolgozat formai követelményei

A szakdolgozat formai követelményeit a SZTE ÁJTK Kari Tanácsa által elfogadott szakdolgozat szabályzat tartalmazza, melyet a hallgató maradéktalanul köteles betartani. Ezek alapján

a) A szakdolgozat terjedelme legalább 2 szerzői ív (80 ezer betűhely), amelybe a dolgozat törzsszövegén kívül beszámítandóak a lábjegyzetek, valamint a tartalomjegyzék is. A szakdolgozat terjedelmébe nem számít bele a belső címoldal, az irodalomjegyzék, a mellékletek, a függelékek, a képek, a térképek és az ábrák.

b) Szakdolgozat a képzés nyelvén készíthető el, melytől eltérni csak az egységvezető ajánlása nyomán adott dékáni engedéllyel lehet.

c) A szakdolgozat oldalait eggyel kezdődő, fokozatosan emelkedő arab számokkal, az oldalak tetején vagy alján sorszámozni kell.

d) A szakdolgozat oldalain a baloldalon 3 cm-es, a többi helyen 2,5 cm-es margót kell hagyni.

e) A szakdolgozat szövegét normál Times New Roman betűtípussal, másfeles sortávolsággal kell elkészíteni. Vastag, dőlt vagy aláhúzott szöveg a címeknél, vagy kiemeléseknél használható. A szakdolgozatnál 12-es betűméretet kell alkalmazni, a következő kivételekkel:

- a (fejezet) címeknél, alcímeknél legalább 13, legfeljebb 15-ös méret;

- a lábjegyzet 10-es méret;

- kép, térkép, ábra, táblázat címénél legalább 10, legfeljebb 12-es méret;

- táblázat vagy ábra belső szövegében legalább 8, legfeljebb 12-es méret.

f) A táblázatokat, ábrákat, képeket és térképeket alul sorszámmal, címmel, valamint a forrásra való utalással kell ellátni. Egész oldalt betöltő, a szövegbe nem illeszkedő táblázatot, képet, térképet vagy ábrát a mellékletben, függelékben kell elhelyezni.

g) A mellékleteket, illetve a függeléket címmel, illetve – amennyiben több van – a cím előtt sorszámmal kell ellátni.

E kötelező feltételeken túl jelen segédanyag a Civilisztikai Tudományok Intézetéhez benyújtott dolgozatokhoz kapcsolódóan az alábbi kiegészítő formai szempontok figyelembevételét javasolja:

1) *A szöveg igazítása mind a törzsszöveg, mind a lábjegyzetszöveg esetében sorkizárt.*

2) *A fő fejezetek címei középre igazított. Az alfejezetek címei lehetnek akár középre, akár balra igazítottak.*

3) *A hivatkozás lábjegyzetekben történik, a végjegyzetek alkalmazásának mellőzése javasolt.*

4) *A törzsszövegben említett szerzői vezetéknevek kiemelése KISKAPITÁLISAL történik.*

5) *A dolgozat szerkezeti egységének első bekezdése esetében az első sor behúzása mellőzendő.*

III. Hivatkozási útmutató

III. 1. Általános hivatkozási szabályok

- A szerzői/szerkesztői nevek formátuma hivatkozásokban: KISKAPITÁLIS, az első hivatkozásnál a vezetéknev és keresztnév kiírandó, ebben a sorrendben, külföldi szerzőnél is, de ez utóbbi esetben a keresztnévet vesszővel választjuk el (pl. HIGGINS, ROSALYN).

- A szerzői neveknél a „dr.” előtag mellőzendő.

- A szerkesztő/k neve után a (szerk.) jelölés használandó.

- Több szerző/szerkesztő esetében nagyköötőjellel (–) kapcsoljuk össze a neveket.

- Háromnál több szerző/szerkesztő közül csak az ábécérend szerinti elsőt tüntetjük fel, a többire „et al.”-lal utalunk.

- Az oldal rövidítésére a latin „p”-t használjuk. Több oldal esetén „pp.”

A szakdolgozatban felhasznált szakirodalomnak különösen szakkönyveken, folyóiratcikkeken, szerkesztett kötetekbe foglalt szaktanulmányokon és kommentárokon kell alapulnia. Az egyetemi tankönyvek és jegyzetek az egyes jogintézmények elméleti és történeti alapjainak ismertetéséhez felhasználhatók, ugyanakkor a felhasznált szakirodalom többségét nem alkotják.

A felhasznált szakirodalomnak a szakdolgozat témájához szorosan kapcsolódnia kell, így kizárólag a releváns szakirodalom felhasználása vehető figyelembe.

III. 2. Egy- vagy többszerzős kötetek első hivatkozása:

Az adatok állandó sorrendje: SZERZŐ(K)/SZERKESZTŐ(K) (kiskapitális) neve és kettős pont / kötet cím (dőlt betűs) és pont / kiadó és pont/ kiadás helye és vessző/ kiadás évszáma és pont / oldalszám és pont.

VÉKÁS LAJOS: *Szerződésközvetítés jog. Általános rész* ELTE Eötvös Kiadó Eötvös Loránd Tudományegyetem, Budapest, 2016. 25. p.

III.3. Szerkesztett kötetek első hivatkozása

Szerkesztett kötetekben megjelent írások esetén a szerkesztők neve előtt az „In” szócskát használjuk kettősponttal. A szerkesztő(k) neve nincs kiemelve, szerkesztett kötetnek a címét nem emeljük ki dőlt betűvel.

MEGYERI NÓRA: *A cselekvőképesség szabályozásának új irányai*. In: Fazekas Marianna (szerk.): Jogi Tanulmányok 2014, Jogtudományi előadások az Eötvös Loránd Tudományegyetem Állam- és Jogtudományi Kar Doktori Iskolájának jubileumi konferenciáján, 2014. június 13. Budapest: ELTE ÁJK Doktori Iskola 2014, 567 p.

Többszerzős tankönyveknél, valamint kommentároknál a hivatkozott rész szerzőjét (szerzőit) és a hivatkozott rész címét (alcímét) is tüntesse fel, s a továbbiakban a szerkesztett kötet hivatkozási szabályai irányadók.

Például: BARZÓ TÍMEA: *Az ember, mint jogalany*. In: Bíró György (szerk.): Új magyar polgári jog. Általános tanok és személyek joga. Novotni Alapítvány. Miskolc, 2014. 164. p.

III.4. Folyóiratcikkek első hivatkozása

--Az adatok állandó sorrendje: szerző(k)/szerkesztő(k) neve és kettőspont / a tanulmány, cikk címe (dőlt betűs) és pont/ a folyóirat neve / évszám/lapszám / oldalszám

JAKAB NÓRA: *Cselekvőképesség az új Ptk. Javaslatban – egytized rész, ami látszik és keletkezik, ami mögötte van*, Családi jog, 2012/9. 10. p.

--Ha folyamatos oldalszámozású folyóiratról van szó, akkor hivatkozhatjuk az évszámot és a kötetszámot is, ez esetben a kötetszámot zárójelben tesszük az évszám elé.

BODNÁR LÁSZLÓ: *Constitution, International Treaties, and Contracts*. Acta Juridica Academiae Scientiarum Hungaricae (43)2002, 279. p.

--A folyóiratcikkek hivatkozásánál használható a folyóirat által elfogadott speciális jelölés is.

BODNÁR LÁSZLÓ: *The Relationship of International Law and Domestic Law in Our Constitution – de lege ferenda*. Acta Jur. et Pol. Szeged, Tomus XLIX. (1996) Fasc. 8.

III.5. Ismételt hivatkozások

Az adatok állandó sorrendje: a szerző(k) vezetékneve / a kiadás éve és vessző / oldalszám

VÉKÁS 2016, 25. p.

Ha egy szerző ugyanazon évben megjelent több munkáját hivatkozzuk, akkor első hivatkozás végére tegyünk egy kisbetűvel jelzett megkülönböztetést (pl. 1978a), majd az ismételt hivatkozások esetében a szerző neve után ezt írjuk ki.

III.6. Joganyagok hivatkozása

A joganyagok hivatkozásánál a forrás oldalszámát ne jelöljük p. betűvel, (csak a szakirodalmi hivatkozásoknál használják). A nemzetközi vagy külföldi joganyagok jelölésénél az angol vagy német nyelven írt tanulmányokban használható az angol vagy német szakirodalomban, ekvivalens hivatkozási mód is.

Bírósági esetek ismertetésénél kerülendő a határozat teljes, szó szerinti idézése. Törekedni kell arra, hogy kizárólag a szakdolgozat témájának feldolgozásához feltétlenül szükséges tényállást ismertesse a hallgató röviden, és vonja le belőle a megfelelő következtetést.

- a.) Magyar jogszabályok vagy közjogi szervezetszabályozó eszközök hivatkozása: az általánosan elfogadott formában: *A polgári törvénykönyvről szóló 2013. évi V. törvény*
- b.) Magyar alkotmánybírósági határozatok hivatkozása

Az Alkotmánybíróság határozatait lehetőség szerint az ABH-kötetektől, a frissebb határozatoknál az AB Közlönyből (ABK) hivatkozzuk, a következő formában (feltüntetve az adott határozat első oldalának, valamint a hivatkozás oldalánakszámát is).

54/2004. (XII. 13.) AB hat., ABH 2004, 690, 762. 3/2014. (I. 21.) AB hat., ABK 2014/2. 49, 55.

A hivatkozás oldalszáma helyettesíthető vagy kiegészíthető a határozat meghatározott pontjának vagy részének számával: 3/2014. (I. 21.) AB hat., ABK 2014/2. 49, [36].

- c.) Magyar bírósági határozatok hivatkozása

A magyar bírósági határozatok jelölésének formái: BH 1992. 565. EBH 2007. 1789. más döntvénytárak esetében a szokásos rövidítések szerint, pl. KGD 2007. 225.

-anonimizált határozatok hivatkozása: Székesfehérvári Törvényszék 25.P.21.867/2011/15. sz. (forrás: www.birosag.hu)

- egyéb határozatok, vélemények hivatkozása a bevett formában: 5/1999. BJE BKv 56.

– szövegben, ha toldalékolni szükséges: 56. BK véleményét (stb.) 1/2011 (VI. 15.) PK vélemény

- d.) Nemzetközi szerződések hivatkozása: a nemzetközi szerződések első hivatkozásánál kérjük forrásként minden esetben megjelölni: (1) elsődlegesen a magyar kihirdetésről szóló jogszabályt (vagy korábban a közzétételi közlemény számát), (2) ennek híján a UNTS

(United Nations Treaty Series) számot és forrást, (3) vagy a jogszöveg bármilyen egyéb forrását.

- e.) Nemzetközi szervezetek határozatainak hivatkozása: az általánosan elfogadott vagy a szakirodalomban szokásos formában
- f.) A Nemzetközi Bíróság és az Állandó Nemzetközi Bíróság határozatainak hivatkozása (az ítélet hivatkozott pontjával vagy bekezdésével szükség szerint kiegészítve)

The Corfu Channel Case (United Kingdom v. Albania), Merits, I.C.J. Reports 1949, 24. Legality of the Threat or Use of Nuclear Weapons, Advisory Opinion, I.C.J. Reports 1996, 257. Case concerning The Factory at Chorzow, Jurisdiction, PCIJ (1928) Series. A. No. 8. 31.

- g.) Az Európai Unió Bírósága által hozott határozatok hivatkozása (az ítélet hivatkozott pontjával vagy bekezdésével szükség szerint kiegészítve)

C-61/94 Bizottság v Németország [1996] EBHT I-0398. T-115/94 Opel Austria GmbH v Tanács [1997] EBHT II-0039.

- h.) Az Emberi Jogok Európai Bírósága által hozott határozatok hivatkozása (az ítélet hivatkozott pontjával vagy bekezdésével szükség szerint kiegészítve)

Ireland v. the United Kingdom (Application no. 5310/71) Judgment of 18 January 1978, ECtHR Ser A. No. 25. *Al-Adsani v. the United Kingdom*, (Application no. 35763/97) ECtHR, Judgment of 21 November 2001, Reports of Judgments and Decisions 2001-XI.

- i.) Egyéb külföldi vagy nemzetközi bírósági határozatok hivatkozása az adott bíróság által, vagy a szakmai munkákban elfogadott és használt forma szerint (a legtöbb bíróság honlapján fellelhetőek idézési minták)

III.7. Rövidítések

- A használt rövidítéseket első használatkor a tanulmányban (főszöveg vagy lábjegyzet) kérjük feloldani, kivéve az általánosan ismert rövidítéseket (pl. ENSZ) vagy a joganyagok hivatkozásainál használt bevett rövidítéseket (pl. EBHT, Pp., Bfv.).

- A 'például' szó rövidítése 'pl.' (kerülje a pld. használatát).

- A 'lásd' szó helyes rövidítése 'l.' (kerülje az ld. és lsd. használatát).

- Az angol vagy német nyelven írt tanulmányokban, csak az angol vagy német szakirodalomban általánosan használt rövidítéseket használja (pl. e.g., i.e.).

IV. A dolgozat tagolása

A kari szakdolgozati szabályzat alapján az alábbi szerkezeti felépítés az irányadó:

- a) Belső címloldal (kötelező)
- b) Összefoglaló (kötelező): néhány mondatba összesűrítve tartalmazza a szakdolgozat mondanivalóját, amely röviden visszaadja az alkotás lényegét. tartalmát.
- c) Tartalomjegyzék (kötelező)
- d) Táblázatok, képek, térképek, ábrák jegyzéke (amennyiben szükséges)

- e) Bevezetés (kötelező): tartalmazza a témaválasztás indokoltságát, a dolgozat célkitűzéseit, elméleti háttérét, a hallgató által a szakdolgozat megírásakor megválasztott kutatási módszertant, a felállított tézisek, hipotézisek, kutatási kérdések megfogalmazását.
- f) A szakdolgozat témájának kidolgozása (legalább fejezetekre és alfejezetekre tagolva) - (kötelező)
- g) Következtetések összegzése – befejező rész (kötelező): tartalmazza az összefoglalást, konklúziót, a dolgozat elején megfogalmazott hipotézisekre adott válaszokat, valamint előremutató javaslatot, amennyiben vannak. Tulajdonképpen a dolgozat rövid összefoglalása, és az eredmények megfogalmazása.
- h) Irodalomjegyzék - a felhasznált szakirodalom, források jegyzéke (kötelező)
- i) Hivatkozott jogszabályok, jogesetek jegyzéke (amennyiben a tanszék külön előírja)
- j) Mellékletek, függelékek (amennyiben vannak)

A téma kifejtése során a dolgozat törzsszövegét fejezetekre kell tagolni. A dolgozat irodalomjegyzéke arra szolgál, hogy az idézett, hivatkozott szakirodalom a bíráló, az olvasó számára áttekinthető legyen. Így az irodalomjegyzékben csak azokat a forrásokat szabad felsorolni, melyekre a szerző hivatkozott a dolgozatban, vagy idézett azokból.

V. A szakdolgozat védeése, értékelése

A szakdolgozat benyújtása modulon keresztül történik. A szakdolgozat intézethez beérkezését követően az adminisztrátor átfuttatja egy karakterszámlálón annak érdekében, hogy elérje – e a dolgozat a minimálisan meghatározott terjedelmet. Amennyiben igen, az intézet elküldi a szakdolgozatot a Szegedi Tudományegyetem Klebelsberg Könyvtárának, ahol plágiumszűrőn futtatják át.

Amennyiben a plágiumszűrés következményeként a dolgozat a szabályzatnak megfelelően mérlegelés nélkül elégtelennek minősül, e minősítés rögzítésre kerül.

Abban az esetben, ha az előzetes vizsgálat eredményesen zárul, az egységvezető által kijelölt oktató a benyújtott szakdolgozatról előzetesen írásbeli véleményt készít (érdemjegy javaslattal), amelynek elkészítéshez az oktatónak legalább öt munkanapot kell biztosítani. A határidők betartása érdekében a szakdolgozat védeésének időpontja nem lehet korábbi, az opponenciát elkészítő oktatónak történő átadását követő tíz munkanapnál. Az elkészített opponenciát az érintett oktató a szakdolgozat kézhezvételétől számított 5 munkanapon belül megküldi a témavezető, és az egységvezető részére.

Ha ezt követően merül olyan ok, amely esetben a dolgozat elégtelenné minősítése mérlegelés tárgyát képezi, az egységvezető dönthet újabb opponens kijelöléséről. Ebben az esetben az újabb opponenciát készítő oktató három munkanapon belül köteles elkészíteni a szakdolgozat bírálatát.

A hallgató legkésőbb két munkanappal a védeés előtt megismeri az opponenciát, a megajánlott érdemjeggyel együtt.

A szakdolgozat védeése szóban, legalább két fős bizottságban történik, amelynek tagja lehet a konzulens, az előzetes véleményt (opponenciát) készítő oktató és más, az egységvezető által kijelölt személy. A bizottság fokozattal rendelkező elnökét és tagját/tagjait azon egység vezetője jelöli ki, amely a hallgató által felvett szakdolgozati kurzust meghirdette, de az oktatók különböző egységektől is felkérhetők. Az opponens vagy a konzulens jelenléte kötelező.

A szakdolgozat védeése során a hallgatónak számot kell adnia a szakdolgozat tárgyát képező témakörben szerzett ismereteiről, reagálnia kell az opponensi felvetésekre és indokolnia kell a szakdolgozatban foglalt egyes megállapításait, következtetéseit.

A szakdolgozat-védésről jegyzőkönyvet kell vezetni, aminek része az előzetes írásbeli bíráló, és a védési események (kérdések, válaszok és érdemjegy). Az előzetes írásbeli bíráló értékelésétől való jelentős eltérés indokát a jegyzőkönyvben fel kell tüntetni.

A bizottság az opponensi vélemény és a szóbeli védés alapján állapítja meg az eredményt. A bizottság a védés után a hallgatóval szóban közli a védés eredményét (érdemjegyet), és azt röviden indokolja.

Amennyiben a dolgozat szerzője és benyújtója az alábbi szabályokat megsérti, a dolgozat érdemi vizsgálat, és mérlegelés nélkül elégtelennek minősül:

- a) ha a dolgozatot vagy annak egy részét nem a dolgozaton szerzőként feltüntetett személy írja;
- b) ha a szerző a dolgozatban legalább három helyen vesz át szó szerint más forrásból származó szöveget az alábbiak megsértésével; más tudományos vagy egyéb munkákból, dokumentumokból, vagy bármely egyéb forrásból vett – legalább hét egymást követő átvett szót tartalmazó - szószerinti idézetet a dolgozat készítője nem teszi idézőjelbe, vagy nem teszi egyéb módon egyértelművé, hogy az szószerinti idézet, és nem utal azonosíthatóan az idézet forrására;
- c) ha a szerző a dolgozatban legalább két helyen vesz át szó szerint más forrásból származó, legalább két egymást követő mondatot kitevő szöveget úgy, hogy a más tudományos vagy egyéb munkákból, dokumentumokból, vagy bármely egyéb forrásból vett – legalább hét egymást követő átvett szót tartalmazó - szószerinti idézetet a dolgozat készítője nem teszi idézőjelbe, vagy nem teszi egyéb módon egyértelművé, hogy az szószerinti idézet, és nem utal azonosíthatóan az idézet forrására;
- d) ha a szerző a dolgozatban szó szerint átvesz más forrásból származó, legalább öt egymást követő mondatot kitevő szöveget;
- e) ha a dolgozatban legalább öt helyen úgy használja fel a szerző más gondolatát, ötletét, megállapítását, következtetését vagy tényközlését, hogy megsérti a hivatkozásszabályait.

Segédlet a szakdolgozat bírálóinak elkészítéséhez

Az opponensi véleményben megfogalmazott bírálati szempontok:

- témaválasztás (a szerző egyetemi tananyagon kívüli kérdést vizsgál, illetve egy egyetemi tananyag részét képező kérdés mélyebb, átfogóbb, tudományos igényű vizsgálatát nyújtja);
- a szakirodalom feldolgozásának mennyisége, minősége, a vizsgálati módszer megválasztása és alkalmazása;
- a szakdolgozat szerzőjétől, valamint a más szerzőktől származó megállapítások és kutatási eredmények egyértelmű elhatárolhatósága;
- a szakdolgozat szerkezete, stílusa;
- a téma kifejtésének komplexitása;
- eredeti, alkotó jellegű megállapítások és megindokolt de lege ferenda javaslatok;
- a szakdolgozat szerkezeti felépítése, belső arányai, logikája és áttekinthetősége;
- korrekt hivatkozási rendszer.

Az opponens legalább 3 legfeljebb 5 kérdést írásban megfogalmaz, amelyek a védés alkalmával megkérdendőek a jelölttől. Az opponens javaslatot tesz az érdemjegyre, amelyet a hallgatóval előzetesen közlünk.